

1984-05-01

X - RAY MUSEUM: Dens in dente (รังสีวิทยุภัณฑ์: เดนส์ อิ้น เดนเต)

Pairat Dhiravarangkura

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj>

Part of the [Dentistry Commons](#)

Recommended Citation

Dhiravarangkura, Pairat (1984) "X - RAY MUSEUM: Dens in dente (รังสีวิทยุภัณฑ์: เดนส์ อิ้น เดนเต),"

Chulalongkorn University Dental Journal: Vol. 7: Iss. 2, Article 7.

DOI: 10.58837/CHULA.CUDJ.7.2.7

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj/vol7/iss2/7>

This Miscellaneous is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Dental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

รังสีฟิสิกส์ (X-RAY MUSEUM)

เด็นส์ อิน เดนเต

ไพรัช ธีรรางกูร*

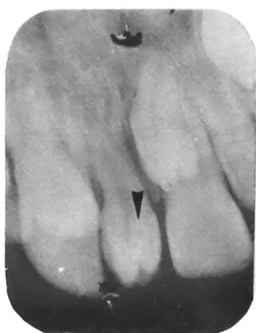

เด็นส์ อิน เดนเต (Dens in dente) เป็น การเจริญผิดปกติของรูปร่างของฟันแท้ภายในฟัน (bizarre form) เห็นได้ดีในภาพรังสีโดยส่วนของเคลือบฟัน (enamel) จะม้วนตัวยื่นเข้าไปภายใน ฟัน อาจเป็นเฉพาะส่วนของตัวฟันเรียกว่า coronal type และลึกเข้าไปถึงส่วนรากเรียกว่า radicular type พบได้บ่อยในระหว่างอายุหนึ่งถึงสองทศวรรษ ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างเพศและอาจสืบทอด ทางกรรมพันธุ์ได้⁽¹⁾ ความผิดปกตินี้เกิดได้กับ ฟันแท้ทุกซี่ ส่วนใหญ่พบที่ฟันตัดข้างของฟันบน และอาจเป็นได้ทั้งสองข้าง (bilateral) เกิดได้ยาก กับฟันตัดกลาง ฟันเขี้ยว ฟันกรามน้อย และฟัน กราม⁽²⁾ มักพบว่ามีการเรียงตัวผิดปกติไปตามร่อง ทำให้มีการติดเชื่อที่ปลายรากในที่สุด ดังนั้นหาก พบในเด็กควรอุดให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันการสูญเสีย ฟันได้เป็นอย่างมาก

เดิมทีเดวิด Salter เรียกความผิดปกตินี้ใน ปี ค.ศ. 1855 ว่า Watry tooth ต่อมาในปี ค.ศ. 1877 Buch ชาวเยอรมันใช้ชื่อ Dens in dente และใช้กันแพร่หลายมาจนกระทั่งปัจจุบัน ในปี ค.ศ. 1951 Hunter ใช้ชื่อ Dilated composite odontome ในปี ค.ศ. 1953 Hallet ใช้ชื่อว่า Invagination of enamel ต่อมานิยมเรียกกัน สั้น ๆ ว่า Invagination ในปี ค.ศ. 1957 Oehlers ใช้ชื่อ Dens invaginatus อธิบายถึงการมีความลึก ของแฉ่งเว้าของเคลือบฟันเข้าไปมากกว่า 1 มม. จนถึงปลายรากว่ามี 3 แบบด้วยกัน⁽³⁾

ต่อไปนี้เป็นภาพรังสีที่คณะทันตแพทย- แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงให้ เห็น เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งค่อนข้างหาได้ยากมากมาแสดงไว้ให้ดู

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชารังสีวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายที่ 1 อินวาจิเนชัน (invagination) ของฟันเกินตรงกลาง (mesiodens) ของเด็กชายอายุ 13 ปี เห็นเส้นสีขาวของเคลือบฟัน (enamel) ม้วนตัวเข้าไปเป็นแอ่งตรงตำแหน่งของซิงกูลัม (cingulum) ไม่พบลักษณะฟันผุ ผิวกระดูกงอกเข้าฟันปกติ

Case 1. A dental roentgenogram of the anterior teeth made for a boy 13 years of age. It reveals invagination of erupted mesiodens located between maxillary central incisor.

รายที่ 2 อินวาจิเนชัน ของฟันตัดข้างของข้างซ้ายบน ในหญิงอายุ 10 ปี ตรงตำแหน่งของซิงกูลัมมี ลิงวอลคัลล์ (lingual cusp) ยื่นออกมา ตรงกลางมีแอ่งเว้าของเคลือบฟัน (enamel) ยื่นเข้าไปในตัวฟันประมาณ 4 มม. ภายในโพรงฟันมีการละลายตัวภายใน (internal resorption) ที่ปลายรากมีการละลายของกระดูกเห็นบริเวณสีดำซึ่งเป็นลักษณะของหนอง

Case 2. Invagination of left maxillary lateral incisor (10-year-old female). The rarefy area of suppuration is seen at the periapical region.

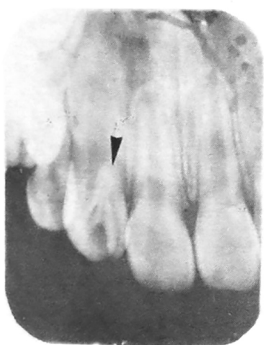
รายที่ 3 อินวาจิเนชัน ของฟันตัดข้างของขากรรไกรบนทั้งสองข้าง (bilateral) ในหญิงอายุ 38 ปี ความผิดปกติส่วนมากพบที่ฟันซี่นี้และมักมีรูปร่าง peg shaped รายนี้ยังไม่มีลักษณะของฟันผุ ปลายรากยังคงปกติ

Case 3. Roentgenogram of bilateral invaginations of maxillary lateral incisors was made for a female 38 years of age.

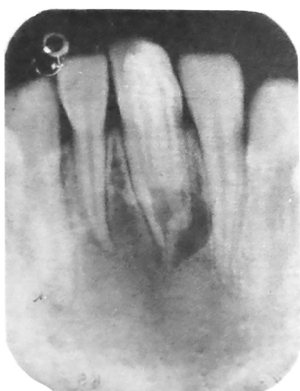
รายที่ 4 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันตัดข้าง ข้างบน ซ้ายของผู้ป่วยหญิงอายุ 10 ปี ฟันมีลักษณะปลายมนแหลมรูปกรวย ภายในมีลักษณะอินวาจิเนชันของเคลือบฟันลึกลงไปประมาณครึ่งซี่ฟัน ส่วนรากขยายโตขึ้นแบบ dilated composite odontome ผิวกระดูกเบ้าฟันหน้าตัวข้างเล็กน้อยยังไม่พบอาการผิดปกติ

Case 5. A lesion of the dens in dente, 10-year-old girl, affects the left maxillary lateral incisor. The crown is conical in outline and contains an invaginated mass of enamel which extended into the apical half of the root. The root is enlarged which resemble to a dilated composite odontome.

รายที่ 5 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันตัดข้าง ข้างบนขวาของผู้ป่วยหญิงอายุ 8 ปี มีการผิดปกติของซิงกูลูมยาวยื่นออกมา ส่วนเคลือบฟันยื่นเข้าไปในตัวฟัน คลองรากโตและปลายรากยังไม่ปิดผู้ป่วยไม่มีอาการใด ๆ ทั้งสิ้น

Case 5. A demonstrating film of dens in dente with a trunk of cingulum, affected the right maxillary lateral incisor. The 8-year-old girl had no previous symptom and sign.

รายที่ 6 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันตัดกลางข้างล่าง ซ้ายซ้ายของขากรรไกรล่างในผู้ป่วยหญิงอายุ 9 ปี มีประวัติปวดและบวมที่บริเวณคาง ภาพรังสีพบว่า มีเงาสีดำที่ปลายรากของหนองและลูกกลมไปยังฟันข้างเคียง ตำแหน่งนี้เป็นที่ ๆ พบได้ยาก

Case 6. The roentgenogram of dens in dente, made for a 9-year-old girl, reveals a rare case of occurring in the mandibular central incisor.

รายที่ 7 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันเขี้ยวข้างบน ข้างซ้ายซึ่งค่อนข้างหาได้ยากมากของเด็กชายอายุ 14 ปี มี ประวัติปวดและบวมบริเวณปีกจมูกเนื่องจากเป็นหนองที่ ปลายราก

Case 7. Dens in dente of a left maxillary canine is demonstrated. The roentgenogram of a 14-year-old boy. The cuspid tooth is also a rare case of occurring in dental arch.

รายที่ 8 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันกรามน้อย ซี่แรกข้างซ้ายข้างล่าง พบในเด็กหญิงอายุ 7 ปี ปลาย รากยังไม่ปิดเป็นการพบโดยบังเอิญ และยังไม่มีอาการ ไต ๆ ทั้งสิ้น

Case 8. The dental roentgenogram is illustrated from a 7-year-old girl. Dens in dente is noted at the left mandibular first premolar.

รายที่ 9 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันกรามน้อยข้างล่าง ซี่ที่สอง พบในเด็กชายอายุ 14 ปี ผู้ป่วยมีอาการปวดฟัน เคาะเจ็บ ภาพรังสีพบว่าการหนาตัวของเอ็นยึดปริทันต์ ที่ปลายราก

Case 9. The roentgenogram shows dens in dente of left mandibular second bicuspid (14-year-old boy). The thickening of periodontal membrane is seen around the root apex.

รายที่ 10 Dilated composite odontome ในผู้หญิงอายุ 29 ปี พบว่าเป็นฟันกรามซี่แรกข้างขวาที่ไม่ขึ้นตรงตำแหน่งฟันกรามน้อยและดันฟันกรามน้อยซี่ที่สองจนเอียง ผู้ป่วยไม่มีอาการใด ๆ ทั้งสิ้น

Case 10. The periapical film illustrates the embedded dilated composite odontome of right mandibular first molar. No symptom and sign are happened in a woman 29 years of age.

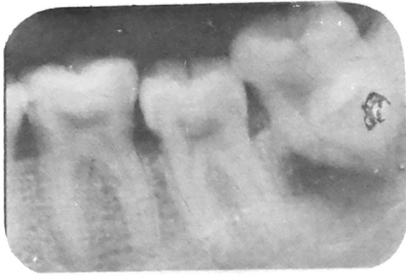
รายที่ 11 Dilated composite odontome พบในผู้ป่วยหญิงอายุ 38 ปี ของฟันกรามบนซ้ายซี่ที่สองเป็นการพบโดยบังเอิญ ผู้ป่วยไม่มีอาการใด ๆ ทั้งสิ้น

Case 11. Roentgenogram of routine check up made for a woman 38 years of age. Dilated composite odontome of left maxillary second molar is found as normal eruption and no evidence of periapical lesion.

รายที่ 12 Dilated composite odontome พบในผู้ป่วยชายอายุ 24 ปี ประวัติมีอาการบวมตรงตำแหน่งฟันกรามน้อยข้างล่างซ้าย ฟันกรามน้อยซี่ที่สองตัวฟันถูกดันเอียงไปทางด้านลิ้น ภาพรังสีพบว่าฟันกรามซี่แรกข้างล่างซ้ายไม่ขึ้น มีลักษณะเป็นก้อนกลมและมีเงาสีดำของหนองล้อมรอบฟันไว้

Case 12. Dilated composite odontome from a man 24 years of age. The roentgenogram shows an embebed irregular round mass of left mandibular first molar at the premolar-molar region.

รายที่ 13 เด็นส์ อิน เดนเต ของฟันกรามล่างซ้ายสุดทำร้ายข้างซ้ายในผู้ป่วยหญิง 31 ปี ผู้ป่วยมาหาด้วยอาการปวดและบวม ภาพรังสีพบว่ามีฟันคุดทะลุโพรงประสาท มีเงาสีดำรอบ ๆ รากแสดงว่ามีการติดเชื้อเป็นหนอง เด็นส์ อิน เดนเต ที่เป็นกับฟันกรามเป็นตำแหน่งที่พบได้ยากมาก

Case 13. A rare case of dens in dente appears in the left mandibular third molar. The roentgenogram, made for a woman 31 years of age, reveals occlusal caries exposed pulp with periapical rarefaction. The specimen of section tooth shows enamel folded into tooth interior.

References

1. Dixon, G.H., and Stewart, R.E. : Genetic aspects of anomalous tooth development. In Stewart, R.E. and Prescott., editors : Oral facial genetics, St. Louis, The C.V. Mosby Co. 1977.
2. Mc Carter, T.J. : Dens in dente. In Bergsma, D., editor : Birth defects compedium, ed. 2, New York, Alan R. Liss, Inc. 1979.
3. Oehlers, F.A.C. : Dens invaginatus (Dilated Composite odontome). I. Variations of the invagination process and associated anterior crown forms, Oral Surg. 10 : 1204-1218, 1957.

(ได้รับเรื่องเมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2527)

Pairat Dhiravarangkura

Dept. of Radiology

Faculty of Dentistry

Chulalongkorn University

Henri Dunant road, BKK. 10500,

THAILAND.